Něco s tím dítětem je. Nemá Tourettův syndrom?

Ve škole stále vyrušuje, při hodinách chrochtá, škube rukou, hází patkou a nesoustředí se na vyučování. Stejné je to v kině či divadle. Prostě nevydrží být chvíli v klidu. Možná má na vysvědčení dvojky z chování a vám tečou nervy. Co to s tím klukem je?

Ve škole stále vyrušuje, při hodinách chrochtá, škube rukou, hází patkou a nesoustředí se na vyučování. Stejné je to v kině či divadle. Prostě nevydrží být chvíli v klidu. Možná má na vysvědčení dvojky z chování a vám tečou nervy.

Co to s tím klukem je?

Dříve, než se na něj začnete doopravdy zlobit, připusťte možnost, že za své neobvyklé chování vůbec nemůže. Možná trpí Tourettovým syndromem a je ze sebe stejně nešťastný jako vy z něj. Je to totiž neurologické onemocnění postihující mozek, které zdaleka ne každý lékař dokáže diagnostikovat. V povědomí našich zdravotníků je pouhých pět let, učitelé ve školách ani mnozí lékaři či psychologové prakticky o jeho existenci nevědí.

Já jsem si o něm povídala s Mgr. Miroslavou Bendovou, psycholožkou poradny Občanského sdružení Atos - lidí trpící tímto postižením.

Kdy se začíná nemoc projevovat?
Nejčastěji tak kolem 4–5 let, ale klidně až v osmi. Vyvolá ho nějaká stresová zátěž. Nástup do školky či školy, stěhování, úmrtí v rodině a tak dále.

VYBRALI JSME PRO VÁS

Cross Body kabelky jako hlavní doplněk léta: Jak je nosit, aby nepřekážely a lichotily postavě

Halle Berry otevřela dveře do svého intimního života. Promluvila o nejhorší noci, která jí změnila...

„Platíme vše 50 na 50 a nemůžeme si to vynachválit, jen lidi kolem nás nechápou," říká Nataša

Jaké jsou symptomy nemoci?
Ty jsou opravdu pestré. Nemoc postihuje jádra mozkových buněk a v první řadě způsobuje nekontrolovatelné svalové záškuby, takzvané tiky. Ty mohou být jen slabé - například mrkání oka, nebo velice silné. Člověk například bouchá rukou o hranu stolu, až si zlomí kost. Tiky se vyskytují v celé oblasti těla od obličeje až po konce prstů u nohy. Kromě tiků a grimas se Tourettův syndrom projevuje i zvukově. Postižení posmrkávají, chrochtají, vykřikují, dokonce někdy i celé věty. Ty často mívají nevhodný až obscénní obsah. Příznaky se vždy horší stresem.

To opravdu nelze udržet takové vykřikování vět na uzdě?
Chvíli ano. Mnoho mých klientů tvrdí, že pár minut vydrží i v klidu bez tiků, ale dá to velké úsilí a nemůžou se v té chvíli soustředit na nic jiného - například na učení. Nakonec je však puzení stejně přemůže a příznaky jsou o to silnější.

Je tahle nemoc spojena ještě s jinými potížemi?
Ano, obvykle se přidružuje hyperaktivita, lehká mozková disfunkce, poruchy chování, neklid, nutkavé pocity a myšlenky, puntičkářství, prováděním různých rituálů - kompulzivně obsedantní porucha, výbušnost, agresivita, sebepoškozován, deprese... Všechny tyto potíže ale nemusí být přítomny. To jen u těch nejtěžších případů.

Jak porucha vzniká?
Přesnou příčinu ještě nikdo neobjevil. Ví se jen, že je z velké části dědičná, vliv mají léky užívané matkou v

SOUTĚŽE

Vyhrajte sportovní balíček od Gene
Investmets s doplňky, které se hod

Speciál Měření krevního tlaku
Speciál Rekonstrukce a nový dor
Speciál Zdravé oči a prevence

ANKETY

Hledáme 10 maminek
Vyzkoušejte sadu Easy Care první pomo

PARTNER RUBRIKY

těhotenství (například na potlačení nevolnosti a zvracení) a to, že muži jsou postiženi až čtyřikrát častěji než ženy.

Je to zřejmě hodně vzácná porucha...
Vůbec ne. Podle výzkumu jí trpí jeden člověk z dvou tisíc zdravých, což je jen na hlavní město 5000 postižených.

Dá se Tourettův syndrom nějak léčit?
Nedá. Mnoho lidí ani neví, že jím trpí. Ti, kterým byl diagnostikován a mají velké společenské potíže, ho někdy tlumí antidepresivy a tlumicími léky, ale to je zase vyřadí z normálního vnímání, takže to není dlouhodobé řešení. U každého pátého pacienta příznaky vymizí s nástupem dospělosti, u některých se hodně zmírní. Zhruba polovina se s nimi musí naučit žít.

Jak pozná rodič, že by jeho dítě mohlo trpět tímto syndromem?
Podle toho, že dítě není schopno své projevy kontrolovat. Dělá je, i když nechce. V mnoha případech jsou označovány za zlozvyky, kterým je třeba se odnaučit, ale tím se ještě zhorší! Ne každý tik je ale Tourettův syndrom, o tom je uvažováno až rok poté, co obtíže nastaly.

Jak se mají rodiče k takovému dítěti chovat?
K dětem je třeba přistupovat vlídně, shovívavě, trpělivě a poskytnout jim dobré rodinné zázemí. Není správné zlobit se na děti kvůli jejich tikům a poruchám chování, i když se nezřídka jeví jako „zlobení". Nemohou za ně. Chybou nepoučených rodičů a pedagogů bývá snaha děti „zlozvyky" odnaučovat a trestat je za nezdary.

Trpí děti ve škole?
A jak! Bývají terčem posměchů a šikany jak od spolužáků, tak od učitelů. Mají problémy v kontaktech s ostatními, s kamarády, často i s navazováním prvních lásek. Trpí komplexy méněcennosti, nevěří si, bývají třídními outsidery. Je to však jen nepochopením jejich potíží, protože inteligence nijak zasažena není! Školní nároky však musí být přizpůsobeny možnostem takových dětí.

A to znamená co?
Učitelé i děti by měli být seznámeni s diagnózou postiženého a jeho projevech, za které nemůže. Ve škole je nutné předejít nežádoucímu stresu. Žák musí mít k dispozici přesný rozpis výuky, domácích úkolů a termínů zkoušení. Učitel by měl cíleně upevňovat pravidelné návyky, a tím během výuky navodit pocit jistoty. U dětí s TS je častá porucha počítání (dyskalkulie), čtení (dyslexie) a psaní (dysgrafie). Na místě je proto ústní zkoušení, písemné testy jsou nevhodné, zvláště je-li čas na jejich provedení omezený. Vyučování by mělo probíhat ve třídách s malým počtem žáků. Žák s TS potřebuje volnější režim výuky s vyšším množstvím přestávek a možností uvolnění během hodin.

Kde by při podezření na Tourettův syndrom měli lidé hledat pomoc?
Nejlépe je to v našem sdružení ATOS. Do naší poradny docházejí děti i dospělí. Spolupracujeme i s odborníky z řad lékařů.

Kontakty:

Adresa: Občanské sdružení ATOS, Goetheho 15, Praha 6, 160 00

Předseda: MUDr. Ondřej Fiala, tel: 607 724 338

odborná konsultace: prof. MUDr. Evžen Růžička, DrSc.

e-mail: atos@atos-os.cz

web: www.atos-os.cz

TÉMATA: ZDRAVÍ

15.04.2010 00:00 *Zdraví* *Autor: Simona Škodáková*

Problémové piercingové studio

KOMERČNÍ ČLÁNKY

09.06. **Za pět měsíců daroval Albert 2**
Předcházet vzniku potravinových p nejvíce neprodaných potravin daro

09.06. **Redakční testování novinky od Omlazující sérum EXO-PDRN Pl přesvědčilo, že patří do každod**
Představte si péči, která vaší pleti ale pomáhá jí znovu nastartovat je

09.06. **Všechno nejlepší, tatínku!**
Třetí červnová neděle patří každor letos Den otců oslavíme 21. červn

09.06. **Klorane s chininem: síla pro Vas**
Objevte péči s chininem od Klorane nakoupíte také v DM drogerii. Šam

09.06. **Rohlík se salámem vystřídaly jo Jak se za 35 let proměnily české svačiny?**
Rohlík s marmeládou nebo šunkou bábovka. Tak vypadala typická čes

NEJNOVĚJŠÍ

09.06. **Věrnostní klub: Festival v Telči velká jména. Kdo se s námi bud**
Pátý ročník Festivalu v Telči nabírá letos dorazí ve velkém stylu. Ve dn

09.06. **Pět tipů, jak zvládnout průchod stresu**
Letiště Praha radí, s jakým předsti jak projít odbavením zavazadel a b

09.06. **Střihy, na které musíte mít opra libo letající talíř nebo přistávac**
Jako člověk, který během svého živ nespočet vlasových kreací, mohu ř

09.06. **Je to opravdu ten pravý? Ukáza pochybuje o volbě svého partne**
Najít ideálního partnera je přáním vztahů je ale často složitější než ro

09.06. **Snídat, nebo nesnídat? Odborn ranní jídlo prospívá a kdy není r**
Někdo se ráno probudí a ještě roze do kuchyně. Bez snídaně by prý ne

09.06. **Dermatolog varuje před fatální opalování: Polovina krému sniž třetiny**
Většina z nás už ví, že bez SPF kré létě na slunci neměli obejít. Jenže i

09.06. **Kněžna Charlene boří mýty o kr F1 v Monaku opět ukázala, že o ostatní aristokratky**
Monacká Velká cena Formule 1 ne motorsportu, ale také jednou z nej

09.06. **Magie čísel, numerologie na če vztazích je důležité neutíkat. Se věci už nejde dál držet jen uvnit na prázdné řeči**
Dvojky, pro vás je červen velmi siln vztazích pozor na přílišnou kontrol

09.06. **Zdravý pohankový salát s kuřec**
V kuchyni je pohanka velmi univer příloha místo rýže, do salátů, polé

09.06. **Spánkový rozvod: Stále více se pomáhá řešit problémy**